

helt essentielt. Det, at man kan give frit lejde, når en prostitueret ønsker at komme ud af den forfærdelige situation, vedkommende er i, gør jo også, at flere tør melde sig til socialforvaltningen og dermed også få den hjælp, som de ønsker, og som de virkelig efterspørger og efterlyser. Så frit lejde er et af de områder, som jeg synes man virkelig bør se på, men også tør bruge for netop at komme det her til livs.

Nu skal jeg ikke stå og gentage alt, hvad der er i beslutningsforslaget. Men jeg synes i hvert fald, at det er vigtigt, at vi alle – hvilket også er kommet til udtryk her i dag – indser, at prostituerede er en af de mest marginaliserede grupper i samfundet, og deraf følger jo så også isolation, misbrug, vold og manglende fremtidsudsigter.

Regeringen har tidligere sagt, at prostitution er et fælles ansvar. Jeg mener også, at det er et fælles problem, som skal løses i fællesskab, og derfor vil jeg også gerne takke for debatten og især sige tak til de partier, som hundrede procent kan bakke op om forslaget. Det er ikke et færdigt forslag, sådan at forstå, at der ikke kan komme andre elementer ind, som man bør se på, selvfølgelig kan der det, men det her forslag er en begyndelse på at tage fat om de problemer, som er stigende.

Jeg synes rent faktisk, det er en smule trist, at man igen og igen både tidligere og også under den her debat hører ordførere sige, at nu må vi lige se på nogle undersøgelser, nu venter vi lige og ser tiden an. Det er selvfølgelig vigtigt at forholde sig til de projekter, der er sat i gang, så de erfaringer, man gør, også kan blive implementeret i et fremtidigt arbejde, naturligvis. Men når nu vi ser, at der er et stigende problem, og når vi kender til de omkostninger – for det gør vi jo – der rent faktisk er på det her område for de her mennesker, så kan man jo godt handle og dermed også være konstruktiv, selv om der er projekter, der kører. Der kører helt præcis to projekter, og der er afsat 2,5 mio. kr. Det løser jo ikke alle problemer på det her enorme område. Derfor kan man jo godt tage fat på de punkter i forslaget, som i hvert fald ikke overlapper de projekter, der så er sat i gang. For dem er der altså en del af.

Kl. 18.10

Derfor vil jeg også gerne sige tak til Dansk Folkepartis ordfører, som siger, o.k., så lad os under udvalgsarbejdet se på de områder, som ikke vedrører de projekter, der er sat i gang. Det vil jeg godt sige tak for. Det synes jeg rent faktisk også er at leve op til alle de ord, som er så nem-

me at sige. Men det er jo egentlig også at være ansvarlig at sige, lad os se på de punkter, som vi i hvert fald kan handle ud fra her og nu. Det glæder jeg mig til at tage fat på under udvalgsarbejdet, så vi kan finde en fælles ramme og en fælles forståelse, så vi kan handle og dermed også kan vedtage noget og dermed være ansvarlige, så der er overensstemmelse mellem det, vi siger, og det, vi gør.

Så jeg ser frem til udvalgsarbejdet, og jeg tror på, at det kan blive rigtig konstruktivt. Vi er i hvert fald meget åbne over for, at man kan tage et punkt ud og tage et punkt ind. Vi skal i hvert fald bare handle. Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om sorggrupper og beredskabsplaner for børn i krise.

Af Sandy Brinck (S) m.fl.

(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

I dette beslutningsforslag foreslås det, at alle dagtilbud og folkeskoler skal have en beredskabsplan for børn i sorg og krise, og at kommunerne skal have sorggrupper som en del af de kommunale tilbud til børn og unge.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er utrolig vigtigt, at børn får hjælp til at komme igennem det at bearbejde den sorg, som de rammes af, hvis de mister en forælder, en søskende,

eller en nær ven eller en slægtning, eller hvis de rammes af andre alvorlige krisesituationer, som er nævnt i beslutningsforslaget.

Når jeg alligevel vil afvise beslutningsforslaget, er det, fordi beslutningsforslaget bygger på den forudsætning, at familier og netværket ikke kan klare tingene selv, og at det heller ikke kan forlanges af dem, at de skal kunne det. Jeg er ikke helt enig i det postulat. Jeg tror faktisk, at mange familier kan selv; ikke bare den nærmeste familie, men også slægtninge og venner både kan og vil gerne hjælpe familien og børnene igennem den svære tid, der kommer, hvor de skal lære at leve med sorgen og tabet.

Vi skal passe på med ikke hele tiden at tage ansvaret fra familierne og lægge det over til det offentlige. Og så tror jeg ikke, at det offentlige altid er bedre til at tage ansvaret for, at børn hjælpes, end børnenes egne familier og netværk er.

Jeg ved godt, at der er familier, som ikke har noget netværk, der kan bruges i sådan en situation, og at der er børn, der har brug for mere støtte end den, familierne kan give dem. Men her har vi allerede en god lovgivning, hvor barnet og familien kan få hjælp efter de eksisterende regler i serviceloven. Jeg synes også, det er værd at lægge mærke til, at der er flere frivillige organisationer og patientforeninger, der gør et rigtig godt stykke arbejde på det her område.

Når en familie har brug for hjælp efter serviceloven, tilrettelægger kommunen, hvordan denne hjælp skal ydes, ligesom kommunen selv tilrettelægger det forebyggende arbejde. Jeg synes, at både beredskabsplaner og sorggrupper kan være ganske gode redskaber i det arbejde, men jeg mener, at det fortsat må være op til den enkelte kommune at tage stilling til, hvordan den vil arbejde forebyggende, og hvordan den yder hjælp til børn og familier, der har særlig brug for støtte.

Det er regeringens holdning, at det er vigtigt, at der er opmærksomhed om børn og unge, der er i sorg eller krise på grund af tab af en forælder eller et andet nærtstående familiemedlem. Det er regeringens holdning, at den opgave løses bedst i et samarbejde mellem de kommunale parter, de frivillige organisationer og den enkelte borger, og derfor kan regeringen ikke støtte forslaget.

Kl. 18.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er lige et par korte bemærkninger til ministeren. Først fru Jette Bergenholz Baurup.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Jeg synes da, det er positivt, når ministeren siger, at hun har stor forståelse for, at børn kan komme i krise og sorg, men ministeren mener, at det kun er familien, der kan gå ind og løse de her problemer.

Jeg mener absolut, at det også er vigtigt. Vi ved, at 4.000 børn om året mister en forælder. Vi ved også, at der er mange skilsmisser, som giver store tab for børn. Er det så ikke meget vigtigt, at der netop er disse beredskabsplaner på skoler, i daginstitutioner, så den nærmeste, måske en lærer, en klasselærer, kan komme ind omkring og give omsorg og støtte. Hvis der i en familie er et tab, hvis en far eller en mor afgår ved døden, kan den anden part være så kriseram, at vedkommende simpelt hen ikke kan give den støtte og omsorg til barnet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jo, det er jeg jo også fuldstændig enig i. Jeg synes bare, at loven er tilstrækkelig, som den er i dag, for der er jo netop mulighed for, at en skolelærer tager hånd om problemet, eller, hvis skolelæreren eller en anden, der er i barnets netværk, ikke selv kan håndtere det, netop kan underrette kommunen om, at her er et barn, der er i krise, et barn, der er i sorg og ikke får den nødvendige hjælp. Det kan man mærke på barnet. Og så er der jo paragraffer i serviceloven, der netop kan hjælpe til, at der gives de tilbud, der er nødvendige.

Det synes jeg er en god lov og også en nødvendig lov. Og jeg er fuldstændig enig i, at der kan være situationer, hvor familien ikke kan klare det her, hvor man ikke har et netværk, man har kontakt med, der kan gå ind og hjælpe.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Det, vi taler om her, er en lærer, en pædagog, som er inde og give den omsorg, der skal gives. Det vil så sige, at det er første fase af det, som vi skriver er en tretrinsindsats. Det er ikke alle børn, som har behov for at komme i sorg-krisegrupper. Det er ikke alle børn, der har behov for at skulle tale med en psykolog, men der er nogle, som trænger til ekstra omsorg, også i dagtimerne. Der er også det, at barnet kan tale med klasselæreren om, hvordan de samlet kommer ind og fortæller, hvad der er sket i familien. Det er bare den omsorg i dagligdagen.

Krise viser sig på mange forskellige måder. Det er jo ikke sådan, at et barn brister i gråd med det samme. Nogle børn viser det senere hen gennem en uhensigtsmæssig adfærd, som det også er rart for en lærer at kunne tage hånd om. Derfor er det godt med de beredskabsplaner, hvor der jo er 72 pct. af de danske folkeskoler, der har en sådan beredskabsplan, mens 22 pct. bruger dagtilbuddene.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er godt med beredskabsplaner. Socialdemokratiet dokumenterer jo næsten selv i beslutningsforslaget her, netop med de tal, som fru Jette Bergeholz Baustrup nævnte, at det går ganske godt: 72 pct. af landets skoler har ifølge Kræftens Bekæmpelse allerede af egen drift lavet omsorgsplaner, og det viser jo, at det går ganske godt med at få dem etableret. Det er jeg tryk ved.

I øvrigt tror jeg også, at selv om man ikke nødvendigvis har en beredskabsplan eller har talt om, hvordan man skal tackle de her situationer, så er det et dygtigt personale, vi har, som er opmærksomme på, hvis et barn er i klemme.

Ud over det synes jeg også, der er nogle andre sikkerhedsnet. Hvis man ikke som pædagog eller skolelærer får taget hånd om det, så er der mulighed for, at familien selv kan søge hjælp hos kommunen til at få den nødvendige omsorg til, at man kan komme over krisen.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Både den nuværende regering og den tidligere SR-regering havde langsigtede planer for folkesundheden, og trods lighederne er der visse forskelle i strategierne. I den tidligere SR-regering indgik det, som vi i dag diskuterer omkring beredskabsplaner og sorggrupper, som en del af SR-regeringens strategi for en ordentlig folkesundhed, i det her tilfælde jo psykisk sundhed.

Det indgår ikke i den nuværende regerings strategi, den, der hedder »Sund hele livet«, og jeg vil blot spørge, hvorfor man specifikt har taget det ud, når jeg nu kan se, at den nuværende regering på ganske mange andre punkter er enig med den tidligere regering i de punkter, der skal til, de indsætter, der generelt skal til i forhold til folkesundheden. Her har man altså specifikt valgt at pille noget ud. Det må have en årsag.

Kl. 18.20

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Den årsag kender jeg ikke. Jeg bliver spørgeren svar skyldig og må bede spørgeren stille et spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Så vil jeg godt tage fat et andet sted, fordi ministeren i sin besvarelse lægger meget vægt på familien og det netværk, som i mange tilfælde kan gå ind og hjælpe et barn i sorg og i krise. Nu er det her beslutningsforslag jo ikke fremsat for, at nogen skal påtvinges et tilbud, men ud fra den filosofi, at der faktisk er familier, hvor det at miste en af forældrene påvirker hele familien så voldsomt, at der ikke er mulighed for at tage vare på det enkelte barn.

Børn kan jo også have brug for at tale med ligesindede. Børn har nogle følelser og en loyalitet over for den tilbageværende forælder, som kan gøre, at de ikke føler, at det er her, de lige kan komme med deres sorg.

Kan ministeren ikke godt se noget fornuftigt i, at et barn får lov til at være sammen med ligesindede, får lov til at føle, at det ikke er unormalt, at man er ked af det, endda rigtig ked af det, sådan at de kan komme der med andre børn og tale om de følelser, der er på spil? Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi ikke skyder dem ud i et unormalt syn på sig selv, hvor de skal gå og passe på ikke at gøre den tilbageværende mor eller far ked af det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det er jeg selvfølgelig fuldstændig enig i, og jeg er også enig i, at Socialdemokratiet med det her beslutningsforslag ikke ønsker at påtvinge nogen noget. Men jeg synes, at vi har en tendens til, når vi lovgiver at gøre det obligatorisk på forskellige områder, at mekanismerne så også bliver sådan, at det frontpersonale, der har med børnene at gøre, eller de sagsbehandlere, der sidder i kommunerne, synes, at det her tilbud skal man give, måske også til nogle, der ikke nødvendigvis har behov for det, for nu er det der, og nu har man opbygget et beredskab.

Der synes jeg, at vi fratager familierne et ansvar, som jeg synes er meget, meget nødvendigt at man er sig bevidst, og at man også tør tage den svære og ubehagelige samtale, at man så at sige tvinger sig selv til at gøre det, fordi det er en god sorgbearbejdning.

Der, hvor det så slet ikke kan lade sig gøre, og det går i hårdknude, for det er jeg jo så enig med fru Sandy Brinck i at det gør det nogle steder, skal der være mulighed for, at barnet kan deltage i en sorggruppe eller få den hjælp, der i øvrigt kan være nyttig for, at man kommer over krisen, og der mener jeg så, at loven er god i dag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg har meget stor sympati for ministerens melding i dag, og jeg er også enig et meget langt stykke hen ad vejen. Men jeg forstår egentlig godt, at Socialdemokratiet vejrede morgenluft, fordi tænkningen i det forslag faktisk ord til andet svarer til tænkningen i læreplaner i dagtilbud, nemlig en forestilling om, at man fra centralt hold skal sige, hvad man skal gøre.

Vi har i dag en udmærket § 8 i serviceloven, som siger, at kommunen skal lave mål og rammer for dagtilbud, ligesom vi har udmærkede paragraffer, som sikrer, at kommunen, hvis det konkret vurderes at være nødvendigt, går ind og hjælper børn, som er i krise, som ministeren jo har redegjort for allerede i dag. Hvor er sammenhængen i regeringens politik, når man på den ene side synes, det er nødvendigt at supplere § 8 med en § 8 a, men her afviser, at det er relevant med en central revidering af området?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Sammenhængen er helt klar. Når vi taler læreplaner, er der 95 pct. af de 3-6-årige, der opholder sig i dagtilbud, og når vi ved fra forskningen og den videnopsamling, vi har foretaget, at man vil få god gavn af at få nogle flere kompetencer som barn, så synes jeg også, vi har en forpligtelse til at få skubbet på, at børnene får de kompetencer.

Her drejer det sig om en mindre gruppe, men deres problem er ikke mindre. Det må ikke forklæns. Dog mener jeg, at de problemer kan løses målrettet via den lovgivning, der allerede er, og ved at man selvfølgelig også er åben over for det her i det enkelte dagtilbud, i den enkelte skole. Og så viser det sig jo, at man har været meget bevidst om det, i og med at 72 pct. af alle skolerne har indført kriseberedskabsplaner.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Lige præcis af den grund, som ministeren nu nævner, undrer det mig sådan set stadig mere.

For jeg ville tro, at ministeren var optaget af at sikre netop de mindste og mest sårbare mindretals forhold, dem, man godt kunne finde på at overse i al almindelighed, fordi der jo er skoler, der er dagpasningstilbud, der ikke har taget stilling til det her i sagens natur.

Hvorimod man skulle tro, at det, som omfatter meget store dele af befolkningen, her netop 95 pct. af alle børn, var noget, hvor det sådan set lå lige til højrebenet at gøre det, som er det rigtige, fordi man også imødekommer et vælgerflertal af samme grund. Og da vi har en lovgivning, som regulerer det i forvejen, så undrer jeg mig over, at ministeren ikke ser lige modsat på det ved at sige: Jamen her, hvor vi har en lille bitte sårbar gruppe, vil vi gå ind og sikre det, for der kan vi ikke være sikre på, at der er et flertal i kommunen, som vil presse politikerne til at sørge for det.

Kl. 18.25

Men her, hvor det vedrører det store flertal, må man sandelig antage, at vælgerne i et velfungerende lokaldemokrati sørger for, at kommunen er med til at udfylde den udmærkede rammelov, vi har.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jamen jeg mener jo netop, at loven er ganske god, som den er, fordi den tager højde for de her forhold. Den tager jo netop højde for, at hvis et barn er i sorg og i krise, og familien ikke selv kan løse det, så er der en række muligheder, man kan gå ind og understøtte med i forhold til familien. Det kan f.eks. være weekendaflastning, så forældrene kan nå at komme sig og måske bedre tage sig af deres andet barn, hvis de har mistet en søskende til barnet. Der er, som vi talte om før, muligheder for, at kommunen går ind og hjælper med at etablere selvhjælpsgrupper osv.

Derfor synes jeg jo, at lovgivningen er god nok, som den er. Jeg mener ikke, at der er behov for yderligere tiltag, fordi jeg faktisk mener, at vi har en god lov, som løser de problemer, der måtte være, i forbindelse med børn i krise.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Eva Kjer Hansen som ordfører. Vi siger tak til ministeren.

Eva Kjer Hansen (V):

Der er ingen tvivl om, at det kan være hårdt og belastende for et barn at miste en forælder eller en anden, der har haft nære relationer til barnet.

I forbindelse med dødsfald, ulykker, sygdom eller andre krisesituationer er det lige så vigtigt for børn som for voksne at få bearbejdet den sorg, man måtte sidde tilbage med. Og det er positivt, at der generelt er kommet en større bevidsthed om børnenes behov i disse sammenhænge. Børnene kan have vanskeligere ved at håndtere den situation, og jeg tror, at vi alle sammen er meget enige i den omsorg og interesse, der fremgår af beslutningsforslagets bemærkninger.

Til gengæld er jeg ikke enig i, at det nu skal overlades til det offentlige, hvordan og hvorledes dette skal gøres. Der er for mig ingen tvivl om, at det fortsat er allerbedst at tage fat på problemerne i familien og i det netværk, der måtte være omkring barnet. På forhånd at udelukke, at der er ressourcer i familien, og at man kan have forventninger til f.eks. den tilbageværende forælder, er jeg helt uenig i. Det forholder sig nærmere omvendt.

Selvfølger er der nogle, der har brug for hjælp, enten fordi netværket ikke er der til at træde til, eller fordi netværket ikke magter hjælpen, eller det er vanskeligere end som så at få bearbejdet tabet og sorgen. Der synes jeg, at sorggrupper og omsorgsplaner kan være udmærkede redskaber at benytte, men det afhænger helt af situationen, hvad det er, barnet har brug for.

I dag er der allerede bestemmelser for kommunernes forpligtelser på området. Kommunen skal gennem opsøgende arbejde tilbyde rådgivning, og kommunen skal i samarbejde med familien yde støtte tidligt og sammenhængende. Mange frivillige organisationer yder en flot indsats på dette område bl.a. gennem etablering af sorggrupper.

I Venstre finder vi det vigtigt, at kommunerne bakker op om og støtter det arbejde, der foregår. Den rette rådgivning på et tidligt tidspunkt kan uden tvivl forebygge værre problemer. Så med disse bemærkninger skal jeg afvise beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Venstres ordfører siger, at Venstre er imod, fordi det ikke skal overlades til det offentlige, og følger det op ved at sige, at beslutningsforslaget bygger på, at man på forhånd har udelukket, at familien selv kan. Det vil jeg godt understrege: bestemt ikke er tanken bag beslutningsforslaget. Det er faktisk tanken, at der, hvor man ikke kan,

skal der være en mulighed for, at man kan få den her hjælp. Vi synes faktisk også, at der er nogle situationer, som logisk peger i retning af, at de kan være svære at overkomme som familie, når det er i familien, at det sker.

Vi ved, at der er stor søgning til de sorggrupper, som eksisterer i dag. Vi ved også, at der nogle steder kan være det uheldige, at nogle sorggrupper er oprettet til særlige patientgrupper, Kræftens Bekæmpelse er bl.a. inde. Derfor vil jeg godt bede Venstres ordfører dels forholde sig til den mangel, som nogle altså oplever, men også at bekræfte, at beslutningsforslaget rent faktisk lægger op til, at man skal samarbejde med de frivillige organisationer, som allerede er i gang og dermed har en ekspertise.

Så det er altså ikke noget med, at det offentlige nu kommer og lægger sin store klamme hånd på det, men det er faktisk et spørgsmål om at sikre, at de børn, der har behov, kan få den hjælp, der skal til.

Kl. 18.30

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Men jeg synes, at den hjælp i stort omfang bliver givet rundt omkring, og i hvert fald i forhold til hvad der er mig bekendt, er det jo ikke sådan, at kommunerne afviser eller nægter, at man kan bruge de her redskaber, men tværtimod bakker godt op omkring det.

Jeg vil gerne understøtte den enorme indsats, der bliver ydet fra bl.a. frivillige organisationer i den sammenhæng, men jeg tror, at man skal have for øje, at det er meget forskelligt, hvilket behov og hvilken efterspørgsel der er rundt omkring. Nogle steder kan der være brug for mange sorggrupper eller selvhjælpsgrupper, eller hvad vi nu kalder de forskellige grupper. Andre steder er der måske ikke den samme efterspørgsel eller mulighed for at finde deltagere og folk til at lede de her grupper. Det er derfor, jeg synes, det er så vigtigt, at det er noget, man træffer afgørelse om lokalt og finder ud af: Hvad er det, der bliver efterspurgt her? Hvordan kan vi allerbedst bidrage med hjælp til det barn, der har brug for støtte og hjælp?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes bare, at det sådan set ikke argumenterer for, at vi ikke herfra også skal være med til at skubbe på den udvikling. Vi ved fra de folk, som har lavet sorggrupper, og som er i sorggrupper,

at det faktisk er en meget, meget stor hjælp, som giver noget andet end så meget andet. Som jeg sagde i tidligere spørgsmål til ministeren, tror jeg personligt, at det har meget, meget stor værdi, at børn får lov til at tale med andre børn, som lider af samme sorg. Der er rigtig mange børn, som går og knuger det og tror, at de er unormale, og som oplever en stor forløsning ved at finde ud af, at der faktisk er andre, der er lige så kedede af det som dem selv.

Derfor synes jeg, at sorggruppedelene faktisk handler om, at vi herfra er med til at understøtte, at det er et tilbud, som ikke handler om psykologer, og som ikke handler om kommunal rådgivning, men som rent faktisk handler om at give rammerne for, at børn kan mødes med andre børn, som har det lige så skidt og har oplevet samme smerte på sjælen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg er fuldstændig enig med fru Sandy Brinck i, at sorggruppen er et rigtig godt redskab, der kan have meget stor nytte for det barn, der har brug for at få hjælp og for at snakke med andre. Men jeg ser ikke, at der i dag er nogen hindringer for, at man kan etablere sorggrupper, og for, at kommunerne i vidt omfang kan støtte de forskellige grupper.

Er det i virkeligheden ikke også derfor, at fru Sandy Brinck i bemærkningerne til lovforslaget har formuleret til allersidst i forhold til § 5 og § 32, at det er fortolkningen af disse bestemmelser, som forslagsstillerne ønsker præciseret med hensyn til børn i sorg? Jeg synes, at de to paragraffer i dag giver vide rammer for at sætte ind med lige netop den hjælp og den støtte, som det pågældende barn har brug for. Det kan være sorggrupper. Det kan også være så mange andre ting.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Det kan undre mig, at fru Eva Kjer Hansen er så meget imod, at man netop laver de beredskabsplaner. Der må jo være behov for det, når 72 pct. af de danske folkeskoler har en beredskabsplan. Det er jo de første, der kommer ind omkring børnene, når et barn kommer i skole og der er sket et dødsfald; det kan være en forælder, det kan være andre. Så må det da være vigtigt, at vi siger: Vi støtter op, også så der er beredskabsplaner på de sidste procenter. Det samme gælder, synes jeg nok, dagtilbud, hvor der kun er 22 pct.

Når vi netop har taget det her beslutningsforslag op, er det, fordi det er en tretrinsindsats. Det første er jo beredskabsplaner, det er en samtale. Det næste er sorggrupper, sorg-krise-grupper. Og her er der jo, som min partifælle fru Sandy Brinck også siger, frivillige, men hvis vi tager f.eks. Kræftens Bekæmpelse, så er det en vis målgruppe, og der er for mange børn og unge ventelister for at kunne komme netop i de sorggrupper.

Derfor undrer det mig, at man synes, det er så positivt, men på den anden side kan man ikke støtte det. Hvad er det helt præcis, man ikke kan støtte?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg må starte med at korrigere fru Jette Bergenholz Baurup, for jeg er bestemt ikke imod beredskabsplaner. Jeg synes tværtimod, det er rigtig flot, at man rundtomkring får lavet nogle planer og får tænkt igennem, hvordan og hvorledes man vil håndtere en sådan situation. Som det jo bliver oplyst i beslutningsforslagets bemærkninger, er der rent faktisk allerede 72 pct. af skolerne, der har lavet det arbejde. Det synes jeg kun er positivt.

Nej, det, jeg er imod, er det, der ligger i bemærkningerne til beslutningsforslaget, nemlig at Socialdemokratiet tager udgangspunkt i, at det her ikke er noget, man kan klare i familien, at det her ikke er noget, familien har ressourcer til. Dermed vil man som udgangspunkt gøre det til et offentligt anliggende. Det er jeg imod, og det er det, jeg opponerer imod i det her beslutningsforslag.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Jeg vil så sige det på en anden måde, nemlig at det her er et supplement til familien. Det er faktisk et supplement til, at der naturligvis er netværk i familien, som kan tage over. Men det her er også at tage over og give ekstra omsorg i dagligdagen, i dagtimerne, netop i dagtilbud og i folkeskolen.

Men vi kommer ikke uden om, at der er børn, som ikke har behov for psykologhjælp, som ikke har behov for at komme i sorggruppe, men har behov for, at der bliver givet ekstra omsorg netop i det dagtilbud eller den folkeskole, de er i. Det er det, det her er beregnet til.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det er jeg fuldstændig enig med fru Jette Bergeholz Bautrup i, og der synes jeg, at lovgivningens bestemmelser i dag giver vide muligheder for den indsats, man kan yde lokalt, og for de initiativer, kommunen kan tage, hvor jo f.eks. sorggrupper er et af initiativerne. Og man kan forestille sig mange andre ting.

Det, jeg savner i forhold til beslutningsforslaget, er at få kendskab til, hvad der er af hindringer i paragrafferne i dag, og hvad det er, der er galt i forhold til den støtte og den hjælp, man giver lokalt. Der synes jeg ikke, at det fra Socialdemokratiets side er blevet påvist, at der er nogle hindringer, og at der er nogle fejl og mangler, som nødvendiggør, at man griber til de initiativer, der ligger i herværende beslutningsforslag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Det er fru Jette Jespersen som ordfører.

Jette Jespersen (DF):

Et barn, der bliver udsat for en stor sorg eller krise – det kan være at miste et familiemedlem eller i allerværste fald begge familiemedlemmer, kammerater i skolen, en skolelærerinde eller anden nærtstående person – skal naturligvis have al den hjælp og støtte, der skal til. Det er Dansk Folkeparti helt enig i. Men vi mener også, at det offentlige skal træde varsomt i sådanne sager. Er det en familie, der er stærk nok til selv at løse problemerne og hjælpe den unge gennem en tung periode, må og skal det så have førsteprioritet? Er det modsatte tilfældet, skal der omgående sættes ind med professionel hjælp.

Her er der jo allerede i dag flere muligheder. Der er Dansk Røde Kors, Børns Vilkår og Kræftens Bekæmpelse. Hos disse organisationer kan alle kommuner søge hjælp, hvis de ikke selv har etableret sorggrupper. Jeg vil i den forbindelse spørge ministeren, om det er ministeren bekendt, at der er kommuner, der ikke yder hjælp til børn i sorg.

Beslutningsforslag nr. B 74 ønsker, at alle dagtilbud og skoler, det må vel også gælde små skoler med 20 børn eller deromkring, skal etablere beredskabsplaner. Mon ikke det er uladsiggørligt? Hvordan skal så små enheder udarbejde eller oparbejde en ekspertise?

Derimod mener Dansk Folkeparti, at det må være en kommunal opgave at sørge for det nødvendige beredskab og etablering af sorggrupper

i forbindelse med sagerne. Det skal dog ikke fritage pædagogerne for at være observerende over for børn, der går og putter sig. Tit og ofte er det jo netop pædagogerne, der er de første til at modtage oplysninger vedrørende sorg eller krise i familien. Derfor må det jo være deres pligt at kontakte skolepsykologen, hvis det er for voldsomme traumer.

Service-loven burde dække dette område. Men er der problemer ude i kommunerne med at bruge loven, som den er tiltænkt, vil Dansk Folkeparti gerne deltage i arbejdet med at gøre det helt klart, at disse børn og unge skal have al den hjælp, der er behov for.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Kl. 18.40

Charlotte Dyremose (KF):

Der er ikke nogen som helst tvivl om, det tror jeg ikke at nogen kan være uenig i, at det er utrolig vigtigt, at børn, der f.eks. har mistet en forælder eller en anden nærtstående, får hjælp til at bearbejde deres sorg.

Men det er også ofte sådan, at det er den hjælp, man kan få fra familien, fra netværket eller fra frivillige, der ender med at blive den mest naturlige hjælp, den hjælp, der hjælper bedst, fordi den er en del af hverdagen, og fordi den kommer fra mennesker, som man i forvejen har et nært forhold til, og som man holder af; mennesker, som på forhånd kender og holder af barnet og ønsker alt det bedste for det.

Lad os ikke undervurdere familien og netværket i sådanne situationer, og lad os passe på, at vi heller ikke kommer til at flytte den opgave, som er så utrolig vigtig for familien i bearbejdelsen af sorgen, væk fra den pågældende familie. Familierne har jo ofte brug for at bearbejde sorgen sammen. Det kan give sammenhold, og det kan styrke familien ud af den krise, man er i.

Men så er der også børn, der ikke har det netværk, og der er familier, hvor man ikke har styrken og overskuddet til at hjælpe i situationen. Det kan f.eks. være, når den anden forælder er så hårdt ramt af tabet af ægtefællen, at vedkommende ikke har overskuddet til at være der for børnene og til at give dem den styrke og tage de samtaler med dem, som er nødvendige.

Det er jo også derfor, at vi i Det Konservative Folkeparti er så glade for, at det netop er en forpligtelse fra kommunernes side, at man skal

tage vare om de børn, der ikke får den nødvendige hjælp.

Spørgsmålet, som rejste sig i mit hoved, da jeg læste beslutningsforslaget igennem, var primært: Hvordan hjælper vi de børn til at få hjælp, som vitterlig ikke har netværket eller den familie, der har styrken i situationen?

Derfor fik jeg læst lidt op på reglerne, som jeg og Det Konservative Folkeparti faktisk vurderer er ganske udmærkede for den gruppe af børn, som netop har et særligt behov, og som ikke kan få støtten i hjemmet, for de kan få den fra kommunen.

Spørgsmålet er så: Hvordan opdager man, at det her barn står for sig selv? Hvordan opdager man, at far eller mor ikke har ressourcerne til at hjælpe det her barn?

Derfor har jeg spurgt lidt til det og fundet ud af, at man rundtomkring skulle være rimelig godt orienteret om den underretningspligt, som man har f.eks. på skolerne, men at det til gengæld somme tider opleves, at der kan være nogle barrierer for faggrupperne til at bruge de regler om underretningspligt.

Det er derfor en af de ting, som jeg mener det er vigtigt at vi tager fat på, også i forbindelse med den anbringelsesreform, som vi er i gang med ovre i Socialministeriet på nuværende tidspunkt. Vi skal sikre os, at det personale, de fagpersoner, som er omkring børnene, uanset om vi taler om børn, hvor forældrene ikke fungerer, ikke er gode forældre, eller hvor vi taler om børn i krise, der f.eks. har mistet en forælder, bliver så gode som muligt til at opdage de her situationer. For vi mener fra konservativ side, at det er det, der er vigtigt, altså at vi fra offentlig side opdager, hvornår det er, der skal tages fat om et barn. Men i de andre situationer, hvor der er en familie, og hvor der er et netværk, mener vi, at det er langt bedre også for det enkelte barn, at den sorgbearbejdning bliver foretaget i den enkelte familie og i det nære netværk.

Derfor kan vi ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg hæftede mig ved, at den konservative ordfører sagde: Hvordan opdager vi de børn, som har brug for ekstra hjælp, der, hvor familien ikke har overskud til at klare det selv? Sådan må jeg forstå det på baggrund af ordførerindlægget som helhed.

Kunne man ikke forestille sig, at det netop kunne løses ved at have en beredskabsplan, ved

at have en klar holdning til, hvordan man går til de børn; hvordan man sørger for, at de voksne ikke tabuiserer det forhold, at barnet har mistet en forælder. En pædagog eller en lærer må finde ud af: Er det her noget, familien faktisk magter og har overskud til at håndtere og bearbejde selv, eller er det her et af de tilfælde, hvor vi må være behjælpelige med at få det indarbejdet i klassens time eller i leg? Eller er det et tilfælde, hvor man måske skulle være behjælpelig med at finde en sorggruppe til det barn, så det kunne tale med nogle andre børn, som også har smerten inde på livet?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu er der jo, som også nogle har været inde på i et tidligere indlæg, sorggrupper på f.eks. masser af skoler. Men som det også blev nævnt af den tidligere ordfører, er der også meget stor forskel på, hvor store de her enheder er. Jeg mener faktisk ikke, at vi skal lave et generelt tilbud om, at alle sådan skal ind under en bestemt ordning, fordi de rammes af en sorg i familien.

Kl. 18.45

Jeg mener, det er langt bedre, at vi fokuserer på, som lovgivningen også allerede lægger op til i dag, at man fra kommunens side skal gå ind og støtte de børn eller de familier, hvor der er et særligt behov for det. Jeg mener altså, at vi fortsat skal fokusere der og hjælpe de børn ud af krisen, hvorimod vi i de situationer, der heldigvis er mange af, hvor familierne og netværket har styrken til at hjælpe barnet, overlader det til dem selv.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Fru Charlotte Dyremose har altid en sådan særlig evne til at opfatte tilbud fra det offentlige som noget, vi propper ned i halsen på nogle mennesker, som ikke har brug for det eller ikke har lyst til det.

Det her er ment og beskrevet som et tilbud, så vi er sikre på, at de børn får den hjælp, som de måtte have brug for. Hvis familien klarer det selv eller familiens netværk klarer det, er det fint, men vi skal bare være sikre på, at i de tilfælde, hvor det ikke kan lade sig gøre, at familien selv får bearbejdet sorgen, har børnene en anden mulighed.

Så vil jeg godt endnu en gang understrege, som jeg også har gjort i flere af mine tidligere spørgsmål, at jeg tror faktisk, at det har utrolig

stor betydning for rigtig mange børn, der oplever det her, at de kan tale med nogle ligesindede. Det at tale med andre børn, som har oplevet det samme, er noget andet end at tale med en voksen om det.

Der er mange af de børn, som efterfølgende har fundet ud af, at der faktisk er andre børn, som oplever det samme, at de ikke er unormale. De har faktisk gået rundt i mange år og følt sig unormale, fordi de ikke har oplevet eller fået beskrevet, at det ikke er unormalt at føle så voldsom sorg og så stor smerte.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu undrer jeg mig så lidt, for der står jo også i bemærkningerne til det beslutningsforslag, som fru Sandy Brinck er medfremsetter af, at kommunen allerede nu skal have tilbud til de børn, hvor familien ikke selv kan tage vare om problemerne.

Så er beslutningsforslaget jo i virkeligheden ikke andet end at sige: Vi synes, at den gældende lovgivning er det rigtige. Hvis der kun er tale om, at beslutningsforslaget henvender sig til de børn, hvor familien ikke selv har ressourcerne af den ene eller den anden årsag, er det jo ikke anderledes end den gældende lovgivning.

Det er derfor, det er meget naturligt for mig at opfatte det her, som om det skal gælde for alle. Der mener jeg altså, at det er en styrke i sig selv, at familien må sætte sig ned og bearbejde den sorg sammen, i det omfang familien har ressourcerne til at kunne gøre det.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholtz Baurup (S):

Jeg vil godt sige til fru Charlotte Dyremose, at det her er ikke et enten-eller, det er et både-og. Det er et tilbud, men vi tager ikke noget fra familien og netværket; de kan stadig komme ind og drage omsorg. Men det er også et tilbud om, at der er nogle beredskabsplaner, ligesom vi har virksomhedsplaner, så man ikke sådan står og famler sig frem. Der er lavet nogle planer for, hvordan man går ind og hjælper et barn eller en ung i sorg, i en krisesituation. Det synes jeg da må være meget vigtigt.

Så undrer det mig at høre, at fru Charlotte Dyremose siger, at hvis det er en lille skole, hvor der kun er 20 elever, er det ikke så nødvendigt, at man har nogle planer. Jeg kunne da forstå på fru Charlotte Dyremose, at hun er enig med den foregående taler fra Dansk Folkeparti i, at hvis

det er en lille skole, kunne de ikke sådan lige lave de planer. Men uanset om det er en lille skole eller en stor skole, er det det enkelte barn, som har meget behov for, at der bliver draget ekstra omsorg. Det er der netop indeholdt i de planer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu synes jeg godt nok, at fru Baurup er lige lovlig langt ude i fortolkningen af det, jeg sagde før. Det, jeg siger, er jo, at der er stor forskel på, hvilken slags hjælp man kan tilbyde, alt efter hvor stor skolen er. En meget stor skole vil jo have flere ressourcer og vil også have oplevet den her situation flere gange og vil derfor også have mere erfaring med, hvordan man håndterer den her problemstilling.

En lille skole har måske derimod mere brug for at trække på kommunens tilbud og sætte barnet ind i en sammenhæng, hvor der er flere børn, måske fra andre steder i kommunen, som også får en hjælp, og hvor man derfor har et erfaringsgrundlag. Det har skolen jo ganske enkelt ikke, hvis det er så lille en skole, at de har været i den heldige situation, at de simpelt hen ikke har oplevet den her situation før.

Det er derfor, jeg påpeger, at der er forskel på, hvor stor skolen er, fordi det alt andet lige er sådan, at en stor skole nok desværre oftere vil opleve, at et barn mister en forælder, end en lille skole vil.

Det her handler ganske enkelt om, at jeg faktisk ikke mener, at vi skal lægge et ekstra lag ind de steder, hvor familien kan selv. Jeg mener, at vi skal fokusere indsatsen dér, hvor der er nogle børn, der ikke kan få den nødvendige hjælp hjemmefra.

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholtz Baurup (S):

Jeg vil da godt sige til fru Charlotte Dyremose, at når nu det blev sagt tidligere, at det sociale netværk – dvs. serviceloven og socialcentrene – kan henvise til sorg- og krisegrupper, er det rigtigt, men vi skal bare vide, at når et barn står i en krise, skal det helst være nu og her, at der er nogen, der tager hånd om det. Skulle det så være et barn, der er så kriseramt, så der er behov for psykologbehandling eller anden behandling, er det klart, at det må gå gennem socialcentrene. Men det tager tid, og tid koster altså for et barn.

I det øjeblik vi drager omsorg, holder om de børn, taler med dem, sørger for, at de har et netværk på skolen, som de kan tale med, er det måske slet ikke sikkert, barnet behøver en psykolog. Man taler jo meget om fra regeringspartiernes side, at der skal spares. For os er det mennesket og ikke økonomien. Men vi må jo se på begge dele.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er da helt enig i, at det her handler om mennesket først, og det er også derfor, jeg mener, at vi må kunne fokusere de ressourcer, vi har: Det er generelt for Det Konservative Folkeparti, at vi faktisk gerne vil fokusere vores ressourcer på netop at hjælpe dem, der har det største behov og de sværeste problemer.

Derfor mener jeg også, at det er ganske udmærket og ganske fornuftigt i denne her sammenhæng netop at fokusere indsatsen til de børn og de grupper, som ikke kan få den hjælp i familien, hvor familien ikke har den styrke, eller som er så hårdt ramt af sorgen, at de ikke kan håndtere problemstillingen i familien eller i det nære netværk.

Vi skal så samtidig passe på, at vi ikke kommer til at tage noget, som jeg mener er utrolig vigtigt, ud af den enkelte familie, netop det, at man kan være der for de børn, som man holder af, at man kan formå at være en resourceperson i en krise. Jeg er også overbevist om, at det også vil kunne hjælpe de personer, som sammen med barnet skal bearbejde sorgen; at man ganske enkelt vil blive stærkere sammen. Det tror jeg ikke at vi skal tage fra den enkelte familie. Det er en hård situation, men man lærer også af at komme igennem den, hvis man overhovedet kan. Og så må vi fokusere indsatsen på at hjælpe der, hvor de ikke kan, så de børn ikke kommer ud i en ekstra alvorlig krise.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg forstår ikke fru Charlotte Dyremoses pludselige berøringsangst over for central regulering. Vi har jo lige hørt ministeren kendetegne medarbejderne i dagpasning og skoler som et dygtigt personale, der er opmærksomme på, at et barn er i klemme. Det, som det er lidt svært at få sammenhæng i, er jo, at det er det samme dygtige personale, som nu bliver pålagt ret detaljerede krav til, hvordan læreplaner skal udformes.

Hvorfor har man ikke på samme måde behov for også at pålægge at lave beredskabsplaner for sorgbearbejdning? Der er jo ikke tale om at bruge ressourcer, som fru Charlotte Dyremose antydede i sit tidligere svar. Det er jo et spørgsmål om at planlægge. Og da fru Charlotte Dyremose synes, at det er en forrygende ting at gøre i forhold til læreplaner, hvilket man jo egentlig skulle synes lå meget centralt i forhold til fagligheden og § 8 i serviceloven, har jeg lidt svært ved at få sammenhæng i den konservative politik på det her område.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Selv om det er et andet forslag, vil jeg med formandens tilladelse sige, at det jo er en lang diskussion om, hvor detaljerede læreplanerne er. Det er ikke meget detaljeret at sige, at de nu med fuld metodefrihed skal lave en plan for, hvordan de kan lave læring i det enkelte dagtilbud.

Det, jeg sådan set også lægger vægt på her, er, at de samme dygtige faggrupper også skal hjælpes til – det er bl.a. det, jeg henviser til gennem anbringelsesreformen – at være bedre til at opdage de her problemstillinger. De skal netop kunne sætte fokus på dem, så de kan henvise til f.eks. de tilbud, der er via serviceloven, hvis barnet ikke kan få den nødvendige hjælp i hjemmet eller i det nære netværk; de skal netop formå at få henvist de rigtige børn til at få den her hjælp, så vi sikrer os, at den mulighed for hjælp, der jo er, også kommer de børn til gavn, som vitterlig har brug for den, så der ikke er nogen, der kommer til at gå og putte sig i f.eks. skolen

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er sådan set lidt skuffet over, at ordføreren tror det her er en gentagelse af substansdiskussionen i forhold til læreplaner. Det burde stå ordføreren lysende klart, at det her er en diskussion om, på hvilket niveau staten skal regulere adfærden rundt omkring i kommuner, i daginstitutioner og i skolen.

Derfor er det principielle spørgsmål: Hvorfor synes Det Konservative Folkeparti, at staten skal regulere læreplaner, men at staten ikke skal regulere beredskabsplaner i forhold til børn i sorg og krise?

Kl. 18.55

Når det drejer sig om læreplaner, taler vi om flertallet, også om et lokalt flertal, som burde kunne påvirke kommunalbestyrelsen til at sikre,

at § 8 i serviceloven bliver udmøntet. Her taler vi om et mindretal, endog et meget skrøbeligt mindretal, og der skulle man egentlig tro, at Det Konservative Folkeparti ville forholde sig omvendt i forhold til det, de gør, nemlig sikre det skrøbelige mindretals interessevaretagelse frem for det brede flertals, hvor vi må antage, at vælgerne lokalt faktisk godt kan håndtere den situation.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg finder faktisk helt principielt, at vi også i serviceloven netop forpligter kommunerne til via det opsøgende arbejde, hvis der er nogle særlige forhold i familien, rent faktisk at gå ind og tage hånd om dem. Det har vi rent faktisk forpligtet kommunerne til at skulle gøre gennem serviceloven.

Vi skal så ved fælles hjælp gennem anbringelsesreformen sikre, at det faglige personale bliver så gode som overhovedet muligt til at henvise til de tilbud, som kommunen er forpligtet til at give, så vi får fat på de børn, som har allermost behov for det, så vi sikrer, at de her særligt udsatte børn undgår en krise. Men vi skal samtidig give mulighed for, når vi taler om familier, der har ressourcer, der har netværk, at vi fortsat lægger den krisehjælp og den støtte i den enkelte familie.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så siger vi tak til fru Charlotte Dyremose og beder hr. Villy Søvnald om at komme på talerstolen som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Det er en vigtig og svær problemstilling, der rejses med forslaget om at sikre beredskabsplaner for børn i sorg og børn i krise i alle dagtilbud og folkeskoler.

Det er klart, at man altid kan diskutere, hvor langt man vil gå ned i at regulere. Jeg har tidligere syntes, at den her regering led af et voldsomt styringsyndrom, men jeg forstår, at det har slået om i dag, for her vil man ikke have det.

Jeg synes måske også, at man skal lade være med at lave en fortegnet debat, for alle er vel enige om det, der er forslagets intentioner, nemlig at hvis der er en familie, som er stærk nok til at bære den her situation og stærk nok til at klare situationen, så klarer familien det. Så kan jeg ikke rigtig forestille mig, at der er nogen, som vil komme og sige, at det skal andre klare. Så er det

bedst klaret i familien, og det tror jeg at alle er enige om.

Hvis familien af den ene eller den anden grund ikke kan klare det, tror jeg også, at alle er enige om – det vil jeg selv anse for umådelig logisk – at de, der er tættest på børnene i deres dagligdag, det være sig pædagogerne i daginstitutionen, det være sig læreren i skolen, er dem, der derefter tager sig af problemet.

Hvis den præcisering i forslaget kunne lette vejen, tror jeg da gerne, at vi vil medvirke til en sådan præcisering ved at levere et forslag, der gør, at ingen mistænker nogen for, at familien bliver frataget muligheden for selv at håndtere en situation, som familien ønsker at håndtere selv.

Derimod synes jeg, at der er en overvurdering af det tredje led. Jeg er helt enig i, at det er understreget i den servicelov, vi bl.a. har ansvar for i SF, nemlig i § 32. Her står der, at hvis barnet eller den unge har vanskeligheder, skal de så vidt muligt løses i samarbejde med familien og dennes medvirken, og at støtten må ydes tidligt og sammenhængende, så begyndende problemer hos barnet eller den unge så vidt muligt kan afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø.

Jeg tror, undskyld mig, at man gør sig nogle forestillinger, der måske går lidt videre end virkeligheden, hvis man tror, at det fungerer alle steder. Virkeligheden er jo, at hvis folk henvender sig til et københavnsk lokalcenter og siger, at de står med problemer, vil jeg tro, at de vil blive bedt om at vente et stykke tid, indtil det passer ind i den måde, lokalcenteret har tilrettelagt sit i øvrigt meget presserende arbejde på.

Den situation lettes jo heller ikke af, at mange ordførere, også fra de borgerlige partier, har en uvane med at karakterisere folk, der laver den her slags arbejde, som bureaukrater. I den almindelige optælling over det offentliges ressourceforbrug er en, der sidder i en socialforvaltning og rådgiver og hjælper mennesker, opført som en bureaukrat, hvilket jo ikke er en rosende ment omtale af vedkommende. Jeg synes bare, at man skal huske på, at hver gang man siger det ord i den offentlige debat, er man med til at give færre muligheder for, at de, der har behov for rådgivning og vejledning, kan få den rådgivning og vejledning, de har behov for.

Kl. 19.00

Bortset fra det er der meget, der tyder på, at behovet ikke alene er stort, men oven i købet stigende. Dagbladet JydskeVestkysten havde i søn-

dags en opgørelse med nogle chokerende tal – jeg ved, at mange af ordførerne her også var citeret – der viste, at hver sjette unge pige har overvejet selvmord. Det er jo nogle tal, der i sig selv må give anledning til dyb, dyb overvejelse om, hvordan vi bedre får vores samfund til at hænge sammen, så fællesskabet bedre beskytter folk, der er skrøbelige.

Vores holdning til forslaget er, at vi synes, det er et venligt ment forslag. Vi vil bestemt ikke modsætte os det, idet vi opfatter det således, at først træder familierne til, kan de ikke, så træder andre offentlige institutioner til, der er tæt på, og endelig træder den offentlige rådgivning til.

Så med de bemærkninger og ønsket om at præcisere det, hvis det skulle være nødvendigt for at få bred tilslutning, støtter vi forslaget.

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre ønsker at udtrykke samme store indlevelse med og medfølelse for børn i sorg og krise, som de øvrige ordførere har givet udtryk for. Jeg synes heller ikke det så meget skal være det, diskussionen handler om – en konkurrence i evnen til at forstå, hvordan dét er – for jeg tror egentlig, at de fleste ordførere har en dyb sans for det traume, det kan være. Det, som er det mere principielle, og det, som er det radikale ærinde i dag, er overvejelsen om – som jeg også har været inde på i mine korte bemærkninger – hvorvidt Folketinget skal pålægge folk at gøre de her ting.

Når det er en overvejelse, man må gøre sig, så er det jo, fordi området i forvejen er reguleret i serviceloven. Kommunerne er pålagt pligt til at forholde sig til det her område, ikke kun nødvendigvis konkret til, at en række voksne har fejlet i forhold til det enkelte barn eller den enkelte unge, men også med hensyn til, hvordan kommunens familiepolitik og politik i forhold til den enkelte er struktureret.

Det er jo også det, vi ser i den meget positive udvikling, der har været i de sidste 5 år i forbindelse med skolers beredskabsplaner og for den sags skyld også dagtilbuds beredskabsplaner. Jeg tror, den debat, der har været om hele området, har været med til den meget positive udvikling, og derfor synes jeg, at det ville klæde Folketinget, hvis man undlod at regulere området og i stedet for fastholdt debatten om området og fastholdt, at det faktisk skal være sådan, at vi kan have rammelovgivning, som bliver udfyldt på forskellig måde af kommunerne, dagtilbud og skoler.

Det Radikale Venstre støtter de skoler og de mennesker, som arbejder på det her område, men vi synes ikke, at staten skal regulere, hvordan man skal gøre det. Vi synes tværtimod, at man skal sørge for, at ministeren følger de udmærkede paragraffer op, som vi har, sådan at arbejdet fortsætter, og at der udveksles erfaringer mellem dem, der allerede har beredskabsplaner, og dem, der gerne vil have en, sådan at vi med tiden opnår, at alle voksne, der har et ansvar eller et medansvar for børns opvækst og opdragelse, er klar til at yde den omsorg for børn, der kommer i klemme på den ene eller den anden måde.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre til fulde støtte den intention, der ligger i forslaget om at støtte børn i krise og sorg, men vi kan ikke støtte forslaget, sådan som det foreligger, som en pligt for de enkelte til at have en plan af den type.

Line Barfod (EL):

Det har jo været fremme allerede flere gange i debatten, hvor væsentligt det er, at man griber tingene rigtigt an, når et barn kommer ud for en stor sorg. Der har jo indimellem været beretninger om lærere eller andre, som overhovedet ikke har været i stand til at håndtere en situation, hvor et barn i klassen f.eks. har mistet en forælder. Men hvordan gør man? Gør man overhovedet ikke noget, eller hvad skal der ske? Derfor er det selvfølgelig væsentligt, at vi gør noget for at sikre, at vores skolelærere og pædagoger har diskuteret igennem, hvordan man skal tackle sådan en situation.

Jeg er enig med den radikale ordfører i, at vi skal overveje meget, om lige den måde her med at fastsætte et lovkrav om, at der skal være en plan, er den rigtige måde at gøre det på. Det må vi diskutere lidt nærmere under udvalgsarbejdet.

Men det, der er det afgørende, hvis der virkelig skal ske en forskel, vil jo være, at vi sikrer nogle flere penge til efteruddannelse, at vi sikrer, at der kommer noget vejledning ud, så der kommer den erfaringsudveksling om, hvad det er, der er en god idé at gøre, at der kommer nogle konkrete historier om, hvordan man har kunnet gribe det an, så man får de muligheder for at diskutere: Hvordan kan vi så håndtere det på vores skole, i vores børnehave? Hvad er det, vi kan gøre?

Det, der er det afgørende, er jo, at vi sikrer, at der så er de nødvendige ressourcer i skoler og i daginstitutioner til at få snakket det igennem og til, at man har tid til at diskutere ordentligt, hvordan man skal gribe sådan en situation an, og også, at man har ressourcerne, hvis situationen så opstår, til at tage sig af det barn.

Problemet er jo, at med den trængte økonomiske situation, mange daginstitutioner og skoler er i i dag, er der ikke de fornødne ressourcer. Derfor er det selvfølgelig fint nok at sige, at man skal lave sådanne planer ude på skoler og daginstitutioner – det er bedre end ingenting – men det helt afgørende er, at vi sikrer, at der også kommer nogle bedre økonomiske forhold, så der er det overskud, der skal til, for at man også kan tage sig ordentligt af børnene, så man ikke behøver at skulle sætte psykologer og særlige hjælpere på osv., hvis det går galt i familien, men at man kan støtte familien i, hvordan den tackler denne her situation bedst muligt, fordi familien jo typisk vil have et godt tillidsforhold til pædagogen og skolelæreren og derfor kan snakke med nogle, der kender barnet i forvejen, om, hvordan man gør det bedst muligt.

Så vi synes, det er godt, at Socialdemokraterne tager debatten op, og at vi diskuterer, hvordan vi så bedst kan håndtere det, men vi tror, det helt afgørende er, at vi sikrer, at der kommer nogle flere ressourcer ud, sådan at man kan tage sig bedre af det ude i skoler og daginstitutioner, og at vi sikrer, at der kommer noget vidensformidling ud, for vi tror faktisk, at man alle steder er optaget af at gøre noget i forhold til det her store problem, det er for de konkrete børn og de konkrete familier.

Så vi er glade for, at det er taget op, og vi synes, vi under udvalgsarbejdet skal prøve at se på, hvad vi kan gøre for at få noget mere vidensudveksling og for at få noget mere efteruddannelse af pædagoger og skolelærere. Og så må vi se på, hvordan vi får et andet flertal i Folketinget, som vil sætte nogle flere penge af til daginstitutioner og skoler.

Tove Videbæk (KD):

Hver dag er der mange børn i Danmark, der oplever, at far eller mor bliver alvorligt syge, er ude for en ulykke eller måske endog dør. Andre børn oplever, at far og mor bliver skilt, eller andre former for alvorlige kriser. Det er helt klart, at de pågældende børn har brug for nogle at snakke med og meget gerne i en børnesorggrup-

pe, hvor børn kan tale med andre børn, der har oplevet noget lignende.

Forskellige frivillige organisationer, bl.a. Kræftens Bekæmpelse, har i en del år etableret sorggrupper for børn, og det er heldigvis lykkedes at få et beredskab i størstedelen af alle folkeskoler i Danmark. Det, som er tilbage, er, at vi skal have en beredskabsplan og sorggrupper for børn i alle kommuner og daginstitutioner, for man kan anstændigvis ikke forlange, at en frivillig organisation skal bruge alle deres ressourcer til dette, når de ikke specifikt får tilskud til det.

Hvis de frivillige organisationer skal fortsætte dette arbejde, skal de naturligvis også have økonomisk opbakning til det. Jeg håber da, at det ligger implicit i bemærkningerne, at kommunerne skal gøre brug af den ekspertise, som ligger i de frivillige organisationer, for det er jo der, ekspertisen p.t. ligger. Hvis kommunerne gør brug af de frivillige organisationer, skal de naturligvis også sikre, at de har rimelige økonomiske vilkår for at kunne udføre dette arbejde.

Vi ved jo, at børn, som ikke får talt om sorgen, men fryser den inde, tager skade på deres følelsesliv og faktisk ikke kan fungere i hverdagen. Således er der eksempler på børn, der ikke kan følge undervisningen, eller rettere som får problemer med indlæringen på grund af en ubearbejdet sorg. Dette kan udvikle sig til, at disse børn kommer langt bagud i forhold til kammeraterne og endog går totalt i stå. I forbindelse med en krise i en familie er de voksne oftest selv fyldt af sorg og andre problemer, og derfor kan man ikke altid forvente, at den anden forælder kan træde til.

Selv om vi også fra Kristendemokraternes side vil, at familierne selv klarer deres problemer, eller i hvert fald bliver kraftigt inddraget, så ved vi også, at der her er tale om forældre, der selv er ramt hårdt, og derfor måske er stækket i situationen. Barnet eller børnene er jo meget loyale og vil ofte ikke belaste den tilbageværende forælder, men vil hellere være med til at støtte den voksne og trænge deres egen sorg i baggrunden.

Nogle af disse børn, som har gået længe med en ubearbejdet sorg, har måske brug for en psykolog, men de fleste af dem ville sikkert kunne nøjes med en sorggruppe for børn, hvor de kan få luft for deres trykkede følelser, i hvert fald hvis de kommer i gang hurtigt.

Kl. 19.10

Som afsluttende bemærkning vil jeg sige, at naturligvis skal alle dagtilbud og folkeskoler da

have en beredskabsplan for børn i sorg og krise – det mener jeg absolut de skal – men vi skal bare ikke bestemme for dem, hvordan den skal se ud. Sorggrupper mener jeg bestemt også skal være en del af det tilbud, som man har i alle kommuner til børn og unge, så derfor kan jeg faktisk dårligt sige nej tak til det her forslag. Men lad os se på i udvalget, hvordan vi kan få det formet helt konkret.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Jette Bergenholz Baurup.

Jette Bergenholz Baurup (S):

Når vi i Socialdemokratiet har fremsat det her forslag, er det, fordi vi har taget udgangspunkt i den viden, vi har. Der er 4.000 børn om året, der mister en forælder; der er mange børn, som er ude for et tab ved forældrenes skilsmisse; der er børn, som mister et nært familiemedlem, og det har også vist sig inden for de senere år, at danskerne er ældre, når de får børn, og det vil sige, at børnene jo også oplever, at bedsteforældre og øvrige familiemedlemmer er ældre, og derfor møder de også dødsfald der.

Vi må også se på dét, at vi er et multikulturelt samfund; det vil sige, at der altså også er børn med anden etnisk baggrund, som oplever familiemedlemmer, som er med i krig i deres hjemland, og som derved også oplever tab ved dødsfald.

Når vi har fremsat det her beslutningsforslag, er det, fordi vi føler, at det er nødvendigt og vigtigt. Skolerne har taget det meget alvorligt. Der er 72 pct. af de danske folkeskoler, der ved egen drift har foranstaltet omsorgsplaner og kriseberedskabsplaner. Mange af ordførerne har sagt, at familien først skal ind i billedet. Til det vil jeg sige, at det ikke står nogen steder i det her beslutningsforslag, at det ikke er familien, som selvfølgelig – hvis de har ressourcerne – skal tage sig af barnet. Men det gør jo ikke noget, som jeg også tidligere har sagt, at det er et både-og.

Det kunne måske også være rart, at der var en lærer, som er den, der måske er tættest på barnet, når vi taler om dagligdagen – eller i daginstitutionen, hvis det er et mindre barn – som er med sammen med barnet og i skolen fortæller om, hvad der er sket, og at det så også påvirker, at der bliver taget hensyn fra klassekammeraternes side, og at lærerne også er klare over det, hvis barnet har en anden adfærd, for børn viser deres sorg på forskellig måde. Det er ikke alle,

der græder. Det kan være, at der er nogle, som lidt længere henne i forløbet viser en meget uhensigtsmæssig adfærd, og det er jo netop derfor, man også i skolerne skal have de her sorg- og kriseberedskabsplaner.

Vi taler ikke om fra Socialdemokratiets side, at det skal være styret herinde fra Folketinget, og at der skal være ens planer på alle skoler. Nej, man har, som man har det i dag, nogle handleplaner ude på skolerne. Det kommer ikke bag på de forskellige skoler eller dagtilbud, for man har nogle planer, man så kan gå ud fra, men samtidig har man også nogle planer, som lærerne kender til, og det er jo selvfølgelig individuelt. Det er også forskelligt, hvordan man skal tage hensyn til den enkelte elev.

Vi håber meget, at man fra Folketingets side vil se velvilligt på det. Der er mange partier, som har været utrolig positive – det har faktisk alle partier været – men der er jo så nogle, der på forhånd kan sige, at de ikke kan støtte forslaget. Der er andre partier, der siger: Jo, vi kan godt støtte forslaget, men vi ønsker bare, at det skal stå helt fast, at det selvfølgelig er familien, der er den største ressource. Det mener vi også, så fremt familien har overskuddet og ikke selv er i krise, men kan gå ind og hjælpe barnet straks.

Kl. 19.15

Flere har sagt, at i serviceloven står der jo – og det er rigtigt – at man skal give tilbud til børn. Men vi ved godt alle sammen, at selv om det er påtrængende, så er der ventetid i et lokalcenter, fordi der er for få menneskelige ressourcer, og der kan gå nogen tid, inden en klasselærer eller en forælder kan få tid til en konsultation i lokalcenteret og man kan visitere videre til en sorgkrise-gruppe. Og så er det for sent, for det er nu og her, hvis man skal have et helt barn ud af det, som er i stand til at modtage både indlæring og omsorg.

Når vi taler om disse beredskabsplaner, er det jo altså ikke de store visioner, vi taler om. Vi taler i første omgang om ganske almindelig omsorg. I anden omgang taler vi om sorgkrisegrupper, og når jeg hørte Kristendemokraterne sige, at man også kan benytte de netværk, der hedder Kræftens Bekæmpelse eller Røde Kors eller Børnerådet, så er det rigtigt. Det er da også nogle krisegrupper, man skal bruge, men krisegrupper i nærmiljøet vil også være af utrolig vigtighed.

Selvfølgelig, som noget af det vigtigste, hvis det handler om et barn, der er i meget stor og dyb krise, så er der ikke brug for det, man kan

kalde lommepsykologer. Der skal selvfølgelig henvises til en psykolog, så barnet kan blive behandlet ud af den krise og det traume. Det er vel også noget, man godt ved på skolerne allerede nu.

Når man taler om, at der er sat penge af til f.eks. uddannelse og efteruddannelse, så kan vi jo sige, at fra Socialdemokratiets side har vi afsat 0,5 mia. kr. til dagtilbud, og det er vores forslag, at man passende kunne bruge nogle af de penge til at bryde den negative sociale arv.

Jeg vil til sidst sige, at det her forslag skal ses som en tretrinsindsats: Beredskabsplanernes strukturerede omsorg i hverdagsmiljøet vil være nok for mange børn. Tager vi det andet trin, så er det, at børn skal henvises til en sorggruppe. Det tredje trin er, hvor vi siger, at her er en sorg, en krise, der er så tung, at man ikke kan klare det på skolerne i sorggrupperne, her må der psykologbehandling til. Jeg håber, det er slået helt fast, at det er de tre faser, vi har henvist til her i beslutningsforslaget.

Jeg synes, det har været en god debat, og jeg synes, at man både til højre og venstre i salen har vist sig utrolig positive over for, at børn, der er i krise, selvfølgelig skal have hjælp. Jeg håber derfor, at vi i udvalgsarbejdet kan komme lidt nærmere hinanden, så vi får nogle planer, der ikke er styret oppefra, men ude fra skolerne, dagtilbuddene. Samtidig skal de også som det allervigtigste tilgodesee de børn, som er kriseramte på grund af sorg og tab.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Allerførst vil jeg gerne spørge fru Jette Baurup om det sidste, der blev sagt, om, at der skulle sættes penge af til området. Jeg kunne forstå, at Socialdemokratiet havde fundet en hel masse penge til dagtilbudsområdet. Jeg vil gerne høre lige præcis, hvor meget fru Jette Baurup har tænkt sig, at der skal reserveres til det her område.

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Vi har ikke sat noget beløb af lige netop til det her, men vi har en pulje til foranstaltninger for at bryde den negative sociale arv, og der har vi vores forslag til, hvad der kan sættes af, hvad der kan bruges, hvad man skal have til efteruddannelse, hvad man skal have midler til, og der

kanne denne her foranstaltning jo meget, meget fint passe ind. Det er ligesom det, der er tænkt med forslaget.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kan så forstå, at Socialdemokratiet ikke har gjort sig nogen forestillinger om, hvor meget man egentlig ville bidrage til med økonomiske ressourcer, hvis det her beslutningsforslag skulle gennemføres.

Derfor vil jeg gerne spørge om noget andet, nemlig om der er nogle bestemte problemer eller hindringer i § 5 og § 32, som gør, at fru Jette Baurup mener, at kommunernes indsats ikke er god nok i dag. Jeg vil gerne høre lige præcis, hvad det er, der er galt i forhold til de bestemmelser.

Fru Jette Baurup var også inde på, at der kunne være ventetid, inden man fik etableret f.eks. en sorggruppe, og der vil jeg gerne spørge fru Jette Baurup, om det er udtryk for, at fru Jette Baurup også vil til at fastlægge tidsfrister for f.eks., hvornår et tilbud skal være til stede, definere, hvem der skal deltage i sorggruppen osv.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Jette Bergenholz Baurup (S):

Når fru Eva Kjer Hansen spørger mig, om der er noget galt med servicelovens §§ 5 og 32, så kan jeg ikke se, at der er noget galt, men her ønsker vi bare at præcisere, at det ikke kun er familien, der skal tage over – det er ligesom det, der er i den lovgivning – men at man også fra lokalcentrenes side kan visitere børn videre til sorg-krise-grupper. Ja, det kan man, men den virkelige verden ser lidt anderledes ud, fordi der kan gå tid, inden man kan komme til i et lokalcenter, fordi der mangler menneskelige ressourcer også der.

Jeg har selv som rådgiver skullet henvise nogle børn til en krisegruppe under Kræftens Bekæmpelse, men hvis ikke den pågældende forælder er død af cancer, så er det jo en anden sorg-krise-gruppe, man skal henvise til, og så er der ventetid. Sådan ser den virkelige verden ud, der er ventetider, når man fra lokalcentrene henviser til sorg-krise-grupper. Man kan en gang imellem være heldig, så barnet kommer hurtigt til, og det er noget, der er meget, meget vigtigt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu undrer jeg mig lidt, for fru Jette Baurup siger, at Socialdemokraterne ønsker at præcisere reglerne. Men det er jo allerede sådan i dag, at kommunerne er forpligtet til at hjælpe de børn, som ikke har et netværk, der kan hjælpe dem, som ikke har en familie, der orker i krisesituationen at drage den fornødne omsorg for børnene. Så det står altså allerede klart i lovgivningen i dag, at kommunerne er forpligtet til at yde denne her hjælp til familien, yde denne her hjælp til børnene.

Sådan som det allerede er i dag, er det jo, at man netop fokuserer på at hjælpe de børn, hvor familien ikke selv kan håndtere krisen. Og sådan som jeg forstår de tidligere indlæg, så siger fru Jette Baurup, nej, det er sandelig ikke et spørgsmål om, at staten skal tage over på alle områder og hjælpe alle børn, uanset om familien kan klare det selv eller ej, og derfor har jeg nu brug for at finde ud af, hvad det helt nøjagtigt er, der skal præciseres. Det står faktisk meget klart i lovgivningen, at kommunerne skal yde denne her hjælp.

(Kort bemærkning).

Jette Bergeholz Baurup (S):

Ja, nu vil jeg sige, at fru Charlotte Dyremose lægger mig ord i munden, som jeg ikke har sagt.

Jeg har ikke sagt, at de her planer skal være strukturerede, at det skal være ens planer. Jeg har sagt, at de beredskabsplaner, der skal være på skolerne eller i dagtilbud, selvfølgelig skal være nogle, som skolerne individuelt tilrettelægger for, hvordan man bedst kan sorgbearbejde.

Så taler fru Charlotte Dyremose også om, om ikke man efter serviceloven skal yde den hjælp til børn, der er i krise. Jo, det skal man, og det gør man da også, i den udstrækning man kan, men man skal altså også have tilbuddene. I den virkelige verden er det sådan, at der ikke er et tilbud til ethvert barns behov, hvor man gerne ville ind og yde hjælp. Der er heller ikke pladser nok i de sorggrupper, der er, til, at man bare kan henvise.

Man forsøger da på lokalcentrene at gøre sit bedste for at yde hjælp til børn, der er kriseramte, også ved psykologbehandling, men her taler vi altså om den første fase, den, der finder sted ude på skolerne.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Når nu situationen er den, at kommunerne skal yde denne her hjælp, hvad hjælper det så at præcisere det over for kommunerne, hvis det, der er tale om her, er, at det kan være svært at stable den hjælp på benene? Det kræver jo f.eks., at der er andre, der er udsat for samme situation, for at man kan stable en sorggruppe på benene. Men netop derfor er det så ganske fremragende, at vi bl.a. har frivillige organisationer, der gør det her, fordi man netop i det forum kan samle nogle børn, som har været udsat for det samme, og som derfor kan hjælpe hinanden med at bearbejde den sorg, det måtte være f.eks. at have mistet en forælder.

Men det nytter jo ikke noget bare at præcisere reglerne, hvis problemet er, at man f.eks. ikke har et forum til den gruppe. Så er det jo langt bedre, at vi, som vi også allerede gør, sikrer os, at der bliver ydet hjælp til, at de frivillige organisationer kan samle op på det her, så man også ud over kommunegrænserne kan sikre sig, at vi har de her tilbud til de børn, der har mest behov for det.

Kl. 19.25

(Kort bemærkning).

Jette Bergeholz Baurup (S):

Med »præcisering« mener jeg, at man skal præcisere, at der også skal være andre planer, for som serviceloven ser ud i dag, er det i den mere præciseret, at det er familien, der i første omgang skal tage over.

Men det, jeg har sagt tidligere, er, at vi taler om første fase. Jeg kan ikke se, hvorfor man skal være nervøs over, at skolen viser en vis omsorg for børn. Jeg kan ikke se, at man skal være nervøs for, at der findes sorggrupper, hvor børn kan tale sammen om, hvad det egentlig er, der gør så ondt i dem, hvad det egentlig er for en sorg, de har. Det er i tredje fase, at vi taler om børn, der trænger til psykologhjælp.

Jeg var ude på en skole i går, hvor jeg fik at vide, at i 2003 var der 12 børn, der havde mistet en forælder eller begge forældre netop på den skole. De mente, at det var så vigtigt, at der var disse planer, fordi man hverken fra lokalcenterets side eller via serviceloven havde fået tilbud om, at man kunne komme i sorg-krise-grupper eller blive hjulpet på anden måde.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om kvaliteten af behandlingen på sikre institutioner for kriminelle børn og unge.

Af Sandy Brinck (S) m.fl.
(Fremsat 28/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det fremgår af beslutningsforslaget, at der skal være en ordentlig udredning af kriminelle børn og unge, og at der skal være den fornødne psykiatriske og psykologiske ekspertise, og endelig, at bekendtgørelsen om magtanvendelse skal give de relevante redskaber over for målgruppen af unge.

Jeg er helt enig i målsætningerne, men jeg mener, at regeringen allerede har taget de nødvendige skridt for at opfylde målsætningerne. Regeringens politik retter sig først mod de unges opvækst, før skaden er sket. Hvis skaden sker og en ung begår kriminalitet, vil vi give den unge en forsvarlig socialfaglig støtte til at komme videre med sit liv uden kriminalitet.

Børn og unge, der begår alvorlig kriminalitet, har behov for massiv støtte. Det viser regeringens konkrete politik da også både i den forebyggende og den efterfølgende indsats.

Der er allerede taget en række initiativer, der skal sikre kvalitet og indhold i behandlingen af de unge. Kommunen har allerede i dag en forpligtelse til at undersøge, om den unge har en psykisk lidelse. Socialministeriet støtter metodeudviklingen, der kan hjælpe kommunerne i dette undersøgelsesarbejde.

Socialministeriet har også ydet støtte til efteruddannelse af det personale, der er på de sikrede afdelinger, som arbejder med de mest udfordrende unge. Dernæst skal vi selvfølgelig sørge for, at der er den nødvendige kapacitet dels i børne- og ungdomspsykiatrien, dels i form af sikrede pladser til unge med psykiske lidelser.

Psykiatriaftalen for 2003-2006 forbedrer kapaciteten i børne- og ungdomspsykiatrien, så den i højere grad kan inddrages, når det bliver nødvendigt at undersøge de unge. Dernæst er der på finansloven for 2004 afsat midler til tilskud til etablering af sikrede pladser også for de mest voldelige unge og unge med psykiske lidelser. Det er nemlig regeringens ønske, at de unge skal holdes ude af arresthuse og fængsler.

Jeg har taget kontakt til Storstrøms, Fyns og Århus Amter. Alle tre amter har taget positivt imod forslaget om snarest muligt at etablere flere sikrede pladser hos dem. I Århus Amt vil der bl.a. blive etableret pladser til unge med psykiske lidelser i tæt samarbejde med landets største institution for børne- og ungdomspsykiatri i Ris-skov.

Desuden er Socialministeriet i fuld gang med at justere bekendtgørelsen om magtanvendelse, så de sikrede afdelinger i større grad kan rumme de mest voldelige unge med psykiske lidelser. I det arbejde har der været afholdt et møde med repræsentanter fra amt, politi, kriminalforsorgen, børne- og ungdomspsykiatrien og en sikret afdeling.

Derfor mener jeg, at vi har opfyldt Socialdemokratiets ønsker på dette område, for jeg er meget enig i, at det er nødvendigt med en forbedret indsats.

Kl. 19.30

(Kort bemærkning).

Karen Jespersen (S):

Tak for besvarelsen eller kommentarerne. Men i regeringens egen rapport om kulegravning af særlige støtteområder for børn og unge, som jo faktisk har til formål at se, hvor man kan spare penge eller gøre tingene billigere, er der i hvert fald et sted, hvor man siger, at der ikke er en tilstrækkelig indsats. Der står på side 72 og 73, at arbejdsgruppen om grænsefladen mellem social- og sundhedssektoren har konstateret, at der er manglende muligheder for at afdække, om visse af de kriminelle unge lider af ubehandlede psykiatriske lidelser og/eller hjerneskader.

Der er altså manglende muligheder. Og den rapport er fra maj 2003. På hvilken måde er der i